

ربخ زا: ری دغ شی دح ؛رتاوت م ات دحاو هنوگ زاجعا ی دنی آرف

نمچنای تنرتنای تیاس رد، ۱۳۸۹ رذآ ۴ اب قباطم ۱۴۳۱ ری دغ دیع بش خیرات رد ادتبا هلاقم نی ا
تسا هدش یراذگ راب، ناریا نانام لسم

- هنوگ زاجعا ی دنی آرف؛ رتاوت م ات دحاو ربخ زا
 - ری دغ یزاس ی فخم ی هژورپ
 - ری دغ شی دح رتاوت: هجاوخ مالک
 - یچشوق لضاف در
 - هیمیت نبا مالک
 - «هیمیت نبا» ناهد رب «ینابل» مکحم تشم
- ری دغ شی دح رتاوت هسورپ
 - ری دغ هبطخ هب هراشا: م لسم حیحص ۱.
 - رتاوت ناتساد نام رهق ود؛ ری شک نبا و ی به ذ. ۲.
 - ینابل نیدلای رصان. ۳.
 - م لسم و یراخب زا نانام لسم لاؤس

رتاوت م ات دحاو ربخ زا ه نوگ زاجعا یدنی آرف

نمچنا یتنرتنی تیس ردا، ۱۳۸۹ رذآ ۴ اب قباطم ۱۴۳۱ ری دغ دیع بش خیرات رد ادتبا هلاقم نی
تسا هدش یراذگراب، ناریا نام لسم

ه‌نوگ‌زاج‌عا ید‌نی‌آرف؛ ر‌تاو‌تم‌ ات‌ د‌حاو‌رب‌خ‌ زا

ر‌ید‌غ‌ ی‌زاس‌ ی‌ف‌خ‌م‌ ی‌ ه‌ژور‌پ

ت‌نس‌ له‌ا‌ د‌زن‌ م‌خ‌ ر‌ید‌غ‌ ث‌ید‌ح‌ ن‌د‌وب‌ ر‌تاو‌تم‌ ه‌ی‌ض‌ق‌، ه‌د‌وب‌ ر‌و‌آ‌ب‌ا‌ج‌عا‌، ن‌م‌ ص‌خ‌ش‌ ی‌ارب‌ ه‌ك‌ ی‌ئ‌اه‌ز‌ی‌چ‌ زا‌ ی‌زاس‌ی‌ف‌خ‌م‌ ی‌ ه‌ژور‌پ‌ ن‌ام‌د‌ود‌، ر‌ید‌غ‌ ر‌تاو‌ت‌ر‌ند‌ش‌ ه‌م‌ر‌آن‌وت‌ب‌ ی‌ [1] ه‌س‌ور‌پ‌ ر‌گ‌ا‌ ه‌ك‌ ی‌ر‌وط‌ ه‌ب‌، ت‌س‌ا‌ و‌ ت‌ی‌اس‌ ن‌ی‌ا‌ ر‌د‌ ی‌اه‌ن‌اس‌فا‌ ن‌ی‌وان‌ع‌ ن‌ی‌رت‌ م‌هم‌ زا‌ ی‌ك‌ی‌ زور‌ما‌ ك‌ش‌ ن‌ود‌ب‌، د‌وب‌ ه‌داد‌ن‌ د‌اب‌ ر‌ب‌ ار‌ ر‌ید‌غ‌! د‌وب‌ ر‌ید‌غ‌ ه‌ل‌أ‌س‌م‌، ن‌آ‌ ل‌ا‌ث‌م‌!

ار‌ ه‌چ‌ب‌ د‌ن‌ه‌ا‌وخ‌ ی‌م‌ ی‌ت‌ق‌و‌ ه‌ع‌ی‌ش‌ ی‌اه‌ه‌چ‌ب‌ ی‌اه‌رد‌ام‌ ار‌ ر‌ید‌غ‌! ا‌ب‌اب‌ ه‌ك‌ د‌ی‌س‌ر‌ ی‌م‌ ك‌ال‌فا‌ ه‌ب‌ ن‌خ‌س‌ ن‌ی‌ا‌ داد‌! د‌ن‌ن‌ا‌وخ‌ ی‌م‌ ه‌چ‌ب‌ شو‌گ‌ ر‌د‌ ی‌ئ‌ال‌ال‌ ن‌ا‌ون‌ع‌ ه‌ب‌، د‌ن‌ن‌ك‌ ب‌ا‌وخ‌!

ب‌ا‌وج‌ ك‌ی‌ ن‌ی‌ا‌، م‌ه‌ن‌ و‌ م‌ت‌ش‌ه‌ ن‌ر‌ق‌ ات‌ ی‌ت‌ح‌ ه‌ك‌ م‌ن‌ك‌ ی‌م‌ ض‌رع‌، ه‌ل‌أ‌س‌م‌ ت‌ی‌م‌ه‌ا‌ ه‌ب‌ ن‌د‌رب‌ ی‌ب‌ ی‌ارب‌ د‌ن‌ا‌وت‌ ی‌م‌ن‌ ی‌د‌ح‌ا‌ ه‌ك‌ ت‌س‌ا‌ د‌حاو‌رب‌خ‌ ك‌ی‌ ر‌ید‌غ‌ ث‌ید‌ح‌ ه‌ك‌ د‌وب‌ ه‌ع‌ی‌ش‌ ه‌ب‌ ت‌نس‌ له‌ا‌ ی‌ام‌ل‌ع‌ ك‌ی‌س‌ال‌ك‌ و‌ ی‌را‌خ‌ب‌، ن‌ی‌خ‌ی‌ش‌ ه‌ك‌ ن‌آ‌ ل‌ا‌ح‌ و‌ د‌ش‌اب‌ ر‌تاو‌تم‌ د‌ه‌ا‌وخ‌ ی‌م‌ ی‌ث‌ید‌ح‌ ه‌ن‌و‌گ‌چ‌ ن‌و‌چ‌؟ ار‌چ‌! ت‌س‌ا‌ ر‌تاو‌تم‌ د‌ی‌و‌گ‌ب‌! د‌ن‌اه‌د‌ر‌ك‌ن‌ ل‌ق‌ن‌ ار‌ ن‌آ‌، ث‌ید‌ح‌ ب‌ات‌ك‌ ن‌ی‌رت‌ح‌ی‌ح‌ص‌ و‌د‌ ر‌د‌، م‌ل‌س‌م‌!

ن‌ای‌ب‌ ن‌ی‌ن‌چ‌ ه‌م‌ل‌ك‌ ن‌ی‌ا‌ ی‌ان‌ع‌م‌ oxford ه‌م‌ان‌ ت‌غ‌ل‌ ر‌د‌. ت‌س‌ا‌ د‌ن‌ی‌آ‌رف‌ ل‌د‌اع‌م‌ ی‌س‌راف‌ ن‌اب‌ز‌ ه‌ب‌ [1] Process ت‌س‌ا‌ ه‌د‌ش‌:

ه‌س‌ور‌پ‌ د‌ن‌ن‌ام‌: ی‌ع‌ی‌ب‌ط‌ ت‌اری‌ی‌غ‌ت‌ ی‌رس‌ ك‌ی‌ ی‌ن‌ع‌ی‌ 'the ageing process'. A natural series of changes. (ه‌م‌ان‌ ت‌غ‌ل‌). ی‌ری‌پ‌ د‌ن‌ور‌ ای‌ (oxford)

هنگوگ زاجعاً یدنی آرف؛ رتاوت م ات دح او ربخ زا

ری دغ شیدح رتاوت: هجاوخ مالک

دنک یم ری دغ شیدح رتاوت یاعدا داقتعالا دیرجت رد یسوط نی دلای ری صن هجاوخ آلثم

نأصتخم امه و مالسلای هیلع هتريس و صنلای یضتقت عمصعلا و
(مالسلای هیلع) یلع ب.

«ن ینمؤملا قرمإب هیلع او ملس»: (مالسلای هیلع) هلوق یلجلا صنلا و
«للا مکیلا و مینا» (یلاعت) هلوقل و امه ریغ و «ی دعب ة فی لخل تنأ» و
شیدحل و (مالسلای هیلع) یلع ی فاصوالا ت عم تجا مینا و... هلو س ر و
[1] رتاوت مال ری دغلا

[1] ۲۲۶-۲۲۳ ص؛ داقتعالا دیرجت [1]

هونوگ زاجعا یدنی آرف؛ رتاوتم ات دحاو ربخ زا

یچشوق لضاف در

دیوگ یم نآ حرش رد [1] یچشوق لضاف و

و فیک عامجالا ةلباقم یف دحاو ربخ وه لب رتاوتم ریغ ه ناب بیجا و مهنم نوقحملا هلقنی مل و شیدحلا له نم ریثک هتحص یف حدق دق یتلا ةمدقملا وری مل هاور نم رثکا و یدقاووالا و ملسم و یراخبللاک [2] فرصتلاب یلوالا یلوملاب دارملا نا یلع الیلد تلعلج

ءاقف نم، یضایر یکل ف: نیدلا ءاع، یچشوقلا دمحم نب یلع (م ۱۴۴۷ - ۰۰۰۰ - ۸۷۹ - ۰۰۰۰) یجشوقلا [1] ةیفنحللا

ینعم و) ءازبالا هل ظفحی، رهنا ءارو ام کللم «کب غلأ» ریملأ مادخ نم هوبأ ناک. دنقرمس نم هلصأ مولعلا یف اراهام ناک و -کب غلأ ریملأ یلع یلع أرق و (یزابلا ظفاح مهتغل یف یچشوقلا، یسوطلل «ط -دیجتل حرش» اهیف فنص و، اهئاملع یلع أرقف نامرک دالب یلإ بهذ مث -ةضایرلا زیربت یلإ لحر مث. یچشوقلا هلمکأف، لمکی مل و، دنقرمسب «ادصر» ینب دق کب غلأ ناک و. داع و دالب ناطلس) ناخ دمحم ناطلسلا یلإ ءرافس یف هلسرأ و (لیوطلا نسح ریملأ) اهناطلس همکأف -ةدمحملا» اهامس باسحلا یف ءلاسره هل فلأف، هذنع ناخ دمحم هاقبتساف، امه نیب حلصیل (مورلا «ةیفوضایأ» ءسردم ناخ دمحم هاطعأف «خ -ةیحتفلا» اهامس ءئیهل ملع یف ءلاسره و، اهیف داچأ «خ دوقنع» و «ینازاتفتلل فاشکلا یشواو لئأو یلع ءیشاح» هل و. اهیف یفوت و ءناتسآلاب ماقأف و، عضولا یف «ط -ةیدضعلا ءلاسرلا یلع یدنقرمسلا حرش یلع ءیشاح» و، فرصلا یف «ط -رهاوزلا (ص ۹؛ ج ۵؛ یلکرزلل) ءالعالا) ءیسرافلا و ءیبرعلا یرخأ بتک

ن ب عضوم مسامخ ریذغ موی سانلا عمج دق ص یبنلا نا: هنا یب «رتاوتملا ریذغلا شیدحل و» [2] ای ءآب طام لاق و اهیلع دعص و لاجرلا عمج و عا دولا هجج نع هوعوچر دعب کلذ و هفجلاب هنیدملا و هکم هالوم یلعف هالوم تنک نم ف لاق یلب اولاق مکسفننا نم مکب یلوا تسلا نیملسملا رشع هلذخ نم لذخا و هرصن نم رصنا و هاداع نم داع و هالوا نم لاول مهلل

و قعتملا هب داری دق یلوملا طفل و هلائضف رکذ لواح ام دنع یروشلا موی ع یلع هدرولا شیدحلا اذه و رانلا مکیوام و یلاعت هللا لاق فرصتلاب یلوالا و رصانلا و معلنا و راجلا و فیلحلا و قتعمللا یا اهالوم نذا ریغب تکحن هارما امی لص یبنلا لاق و هدیبعوبا هرکذ مکب یلوا یا مکیلوم یه ینعمب یلوملا لامعتسا هلمجلاب و ریثک رعشلا یف هلثم و هارما ریبدتل کلالملا و اهب یلوالا هغللا همئا نع لوقنم فرعلا مالک یف ءئاس فرصتلاب یلوالا و رمالل کلالملا و یلوملا

مسا هغی ص نم سیل ه ناب ضرتهی یلوالا هلزنمب ه فص ال ینعمل اذهل مسا هنا دارملا و ینعمل اذهل وه ثیدحلا یف هب دارملا نوکی نا یغببنی و هلامعتسا لمعتسی ال هنا و لیضفتلا وه و لوالا هسمخلل هجو ال هنال و مکسفننا نم مکب یلوا تسلا هلق ینعا ثیدحلا ردص قباطیلا هلالا لاق دق و امیس هالجال سانلا عمج و نایبلا یلا هجایتحا مدعو هروهطل سداسلل ال و رهاظ و یلوتلا و سانلاب هیولوالا نا یف افخ ال وضعب ایلوا مهضعب تانوملا و نونوملا و :یلاعت حرش) ...هنا ببیجا و هممالا ینعم وه ص یبنلا هلزنمب مهیف فرصتلا و مهرمای بدتل هیکلالملا (ص ۳۶۲، صرح ط، یجشوقلل دیحنتلا

هیمیت نبا مالک

هیمیت نبا نخس، نیا زا رت بللاج! تسین مه حیحص هک تسا دحاو ربخ؛ دیوگ یم؛ دینک تقد بوخ له قافتا هب «... هالو نم لاول مهللا» ربمایپ یاعد نیا اما؛ دیوگ یم، تسا ۱۰۰ ساله نام رد! تسا غورد، شیدح هب تفرعم

هاداع نم داعو هالو نم لاول مهللا هلوق وهو طفللا اذه نأ سماخلا هجولا
[1] شیدحلاب ۱۰۰ ساله لاه قافتاب بذك هلذخ نم لذخاو هرصن نم رصناو

فیعض رگیڈ یاهدع و یراخب و، تسا فالخا لحم «هالوم یلعف هالوم تنک نم» هلمج؛ دیوگ یم و زا و تسین حیحص الصا «هالوم تنک نم»؛ هتفگ مزح نبا و، دنهتسناد نسح یضعب و هتسناد، تسا هدیسنر نام هب دامتعا لباق نایوار قیرط

نع هدنسم یف یذمرتلاو دمحاو یذمرتلا هاور دق ۱۰۰ ساله شیدح نکل
هالوم یلعف هالوم تنک نم؛ لاق هنا ملسو هیلع هللا یلص یبنلا
بیر الف خلا هاداع نم داعو هالو نم لاول مهللا؛ هلوق یهو ۱۰۰ ساله اما
.... بذك هنا

وه نکل حاخصلایف وه سیرلف هالوم یلعف هالوم تنک نم هلوق اما و
میهاربإو یراخبلا نع لققن هتحنف یف سانلا عزانتو، املاعال هاور ام
هوفعضو هیف اونعط مهنا شیدحلاب ملعلا لهأ نم ۱۰۰ ساله یبرحلا
وبأ فنص دقو یذمرتلا هتحنف اما هتحنف هنا لبقن ب دمحا نع لققن و
هقرطع یف افنصم ۱۰۰ ساله ب سابعلا

هللا یلص یبنلا لوق وه یلع لئاضف نم حص یذلا؛ مزح نبا لاقو
یبن ال هنا ال یسوم نم نورا هتحنف یبن نم تنأ»؛ ملسو هیلع
، هلوسرو هللا بحی الجردغ ۱۰۰ ساله نیطعأل»؛ هلوقو، «یذعب
، لضافو نمؤم و ملسم لکل ۱۰۰ ساله هتحنف هتحو «هلوسرو هللا بحی
الو، نمؤم ال هتحنف ال»؛ ایلع نأ ملسو هیلع هللا یلص هتحو
ال»؛ مهنا راضنألایف اذه لثم حص دقو، «قفانم ال هتحنف
»؛ رخآلا مویلاو، هللاب نمؤم نم هتحنف

[2]! الصا تاقثلا قیرط نم حصی الف هالوم یلعف هالوم تنک نم اماو

دینک لابند، شیدح نادیم لوحف طسوت ار ریذغ یزاسی فخم هژورپ، تقد اب، نیفصنم یا نونک

«حاحص» بتک نیودت رس

هک دننادرگ یم دوخ ناهد رد اولح دننام ار نی، مامت یلحاشوخ اب هیمیت نبا لاثما هنوگچ دینیبب رد هچ ره هک تسا هدش نیودت نیمه یارب حاحص بتک اساسا! اتسا هدماین حاحص بتک رد ریغ ثیدح! دندنبب ار شنهداروف، دزار شفرح یسک و هدماین نأ

دنک یم کسمت یفلتخم هوجو هب نید لامکا ی هیآ هب لالدتسا رب ینبم همالع مالک در رد وا [1] هبتکملا؛ ص ۵۵، ج ۷، هیمیت نبال ۴یوبنلا ۴نسلل جاهنم). اتسناه نأ زا مچنپ هجو ال اب ترابع هک (هثیدحلا هلماشلا

[2] ۳۱۹-۳۲۱ ۴حفص ۷، ج، ۴یوبنلا ۴نسلل جاهنم

هونوگ زاجعا یدنی آرف؛ رتاوتم ات دحاو ربخ زا

رب «ینابل» مکحم تشم «هی میت نبا» ناهد

نادرگاش نیرتگرزب زا یکی، دعب نرق 7 تسناد یم هی میت نبا رگا، درک اعدا ناوت یم تارج هب ریدغ شیدح^۳ در رد نینچ دوبن رضاح زگره، دنز یم و ناهد رب یم مکحم تشم نانچ، شیفلس بتکم دنک یلحشوخ.

هونوگ زاجع دنیارف کی دنی آرب نامز رد، ینابل نیدلارصان ینعی 14 نرق رد وادرگاش نیا هتبل ا هب بلطم ات دوب زاین، نرق تشه تفه نیا ینعی، دش هداهن نآرخ آتشخ واطسوت هک دوب هدش عقاو هدیعاوم زاجنیلع هجل دمحلل و، دنک یدنت نینچ نیا دوخ دارم و ریپ اب و هک دسرب یدح.

رىدغ شىدح رتاوت ەسورپ

مىنك رورم مە اب ار شىدح رتاوت ندش ەمراۋوتب ى ەسورپ و دنور نيا ى ەديزگ ت سا بوخ

ه ب هراشا: ملسم حیحص ۱۰

ریدغ هب طخ

!دنك یم زرد یمیاج كی هصالخ؟ درك یمی فخم هشیمه یارب ار قئاقح دوش یم رگم، منك ضرع دیاب ادتبا ربمایپ هك تشاذگ اج رب هملك كی اما درواین ار "هالوم تنك نم" هك ملسم حیحص رد هئاتخبشوخ و دندناوخ هب طخ، هندیوم و هك م نیب **مخ مان هب یه اگب** آرد دنتشگ یمی رب عادولا هج زا یتقو (ص) دنك یم لقن ار نیلقث شیدح

ریهز لاق، هیلع نبا نع اعیمج، دلخم نب عاجشو، برح نب ریهر ینثدح، نایح نب دیزی ینثدح، نایح وبأ ینثدح، میهارب! نب لیعامس! انثدح نب دیز یل! ملسم نب رمعو، ریبس نب نیصحو انأ تقلطنا: لاق اریخ دیز ای تیقل دقل: نیصحو هل لاق هیل! انسلج ام لف، مقراً، هشیدح تعمسو، ملسو هیلع هللا یلص هللا لوسر تیأر، اریثك ای انثدح، اریثك اریخ دیز ای، تیقل دقل هفلخ تیلصو، هعم توزغو ملسو هیلع هللا یلص هللا لوسر نم تعمس ام دیز

ضعب تیسنو، یدهع مدقو، ینس تربك دقل هللاو یخأ نبا ای: لاق مكثتدح ام ف، ملسو هیلع هللا یلص هللا لوسر نم یعأ تنك یدلا هللا یلص هللا لوسر ماق: لاق مٹ، هینوفلكت الف، ال امو، اولبقاف هندیوملاو هك م نیب آمخ یعدیءامب، ابیطخ انیف اموی ملسو هیلع [1]... ركدو طعوو، هیلع ینثأو هللا دمحف

دوش یمن هتفگ هب طخ، هلمج کی هب

كی طوق ملسم اما دندناوخ هب طخ ترضح مخ ریذغ رد هك دمآ، حیحص رد سپ! دش بوخ یلیخ! هبهب هب طخ نیامت مینیبب دیاب سپ. **دوش یمن هتفگ هب طخ هك هلمج کی هب**. دروآ ار نآ هلمج! تسین هناسفا، ریذغ مه یلیخ ایوگ؟ دوب هج

هلماشلا هبتكملا (۱۸۷۳ ص، هنع هللا یضر بللاط یبأ نب یلع لئاضف نم باب، ملسم حیحص [1])
(هتیدحلا)

ودىرىشك نىبا وىبەدۇ. رتاوت ناسادى نامرەق

ىسك دىبا، دىكى زىرەپ دىناوت ىمن ىسك رە ارگنەرف كى ردى دىبا و مەم لىئاسم مەنەد ىمەمە
ام شىب نامرەق رتكاراك، مەنەد ىمەمە ەك انا ات و، دىشاب ەت شاد لەج و ملاء دىن تىلوقم ەك دىشاب
اەربخ رگىدىلو دىوگب زىچ مە ىبەدۇ مام رگا، دىدان ادص تىسد كى اما، تىسەن ىبەدۇ مام زج ىسك
رىشك نىبا بانج دوش ىم رگىدى تىسد ەك تىساجنى، دور ىمن شىپ زى راك زاب، دىننەن تىقفاوم وا اب
دىننەن ىمەمە نىبا ناساداتسا ەب بىجەج ىجك نەد كى مە اب و

رتاوت ەب ىبەدۇ تاحىرەت

لقن) دىوگ ىم، تىسەن حىص «**ەالوم تىنك نىم**» اساسا: دىوگ ىم ەك ەمە نىبا فالخ رىب و دىرە
دىن سركى زى نىغىسم، رتاوت م شىدىج نىچ: دىدان دىناسا ەب زىن «**ەالوم تىنك نىم**» الصا (نىومض مەب
تسا!

ىبەدۇ زى رىشك نىبا لقن

تسا نىبا، شاەرىس و خىرات ردى رىشك نىبا تىرابە

ەدارى دىب: ىبەدۇ ەللا دىب و بۇ ظفاحلا انخىش لاق دىو
شىدىجلا ردىو: لاق ... ادج رىنم شىدىج اذە شىدىجلا اذە
ملىسو ەىلە ەللا ىلص ەللا لوسر نى نىقىتأ رتاوت م
ام و دىناسالا ەىوق ەداىزف ەالا و نىم لاو مەللا ام و ەلاق
ەىالا ەدە تىلزن ام ەللاو الو حىص ب سىل ف موصلا اذە
[1] ملىعأ ىللاعت ەللاو مابى م خ رىدىغ لىبق ەفرە موى ال

ەجىد 18 ى ەزور صوصخ ردى ار نىكىدىن اما! م تىفان، دىكى ىم لقن رىشك نىبا ەك ار ىبەدۇ تىرابە نىم
دىوگ ىم قرط ەلسر ردى دىراد تىدابە ەام 60 باوت دىكىم لقن ەرىرەوبا ەك

ەىالا ەدە لوزن تىب تىق، حىص رىغ رىنم شىدىج اذە ...
ادبأ ەىف ەلىصف ال موىلا اذە موصو ەفرە ب ەفرە موى

آديع هونوختي ةضفارلاو فيك نبيعتلا يلع [2] ثيدحلا اذه لمحي نم يلع ىردأ امو هل نولفتحيو

زور راهج زا ىكي لاح نيع رد، دنريگ ىم ديع ار ريذغ هك معيش هك دناد ىمن ىبهذ دوش ىم مولعم و دنناد ىم مه هزور بابحتسا ىارب لاس زاتم

تسا رتاوتم هك دنك ىم حيرصت شرگيد بتك رد ىبهذ لاح ره هب

انىبن نع رتاوتم ام

امبّال مع، ىلوم هذختي نأو، بصاونلا ضغبو يلع بح عيشتلا اذه ىنعمو: تلق نم امأ. هالوم ىلغف هالوم تنك نم: ملسو هيلع هللا ىلص انيبن نع رتاوتم [3]. هنم أربن لاغ ىعيش وهف ببسب ةباحصلا نم دحأ ىلإ ضرعت

رتاوتم هنتم

ثيدح اذه. " هالوم ىلغف هالوم تنك نم " :لاقف هنع هللا ىضر ىلغ ديب ذخأف [4]. رتاوتمف هنتمو، ادج لاع نسح

هتاي اور هعس ىنره ب

هعس ىنره ب، هرطاش تيأر، اعزأ ةعبرأ ىف، مخ ريذغ: ثيدح قرط عمج: تلق [5]. كلذ عوقوب تمزجو، هتاي اور

دوش ىم رت ناسأ، نيثدحم و طأفح ىارب رتاوتم هار، دعب هب نيا زا

ىرزج نبا

رتاوتم، ثيدح نيا: ديوگ ىم، درادن [8] ريثك نبا و [7] ىبهذ اب ىنادنچ هلصاف هك [6] ىرزج نبا تسا:

عمس نم سانلا دشني ةبحرلاب هنع هللا ىضر ايلع تعمس لاق ، هالوم ىلغف هالوم تنك نم: لوقي ملسو هيلع هللا ىلص ىبنلا مهنأ اودهش ف ايردب رشع انثإ ماقف «هادع نم داعو هالو نم لاو مهللا كلذ لوقي ملسو هيلع هللا ىلص هللا لوسر اوعمس

راهزأل" ىف ىطويىسلا هدرؤا "هالوم ىلعف هالوم تنك نم" :هلوقو ...
[15](100) م قرب "ةرتاوتملا ثيداحأل ىف ةرثانتملا

ىسولآ

تسا رتاوتم،رىدغ ثىدح هك دنك ىم لقن ار ىبهذ لوق شرىسفت رد زىن ىسولآ

لوسر نأ نقيتي رتاوتم «هالوم ىلعف هالوم تنك نم» نأ ىبهذلا نعو
ةدايزف ، هالو نم لاو مهللا امأو ، هلاق ملسو هيلع هللا ىلص هللا
الو حىحصب سىلف ةحلال ىذ ةرشع ىنامث ماىص امأو ، دانسإلا ةيوق
[16]م اىأب مخ ريدغ لبق ةفرع موي الإ ةيالآ كلت تلزن هللاو

[17] ىنولجع

هالوم ىلعف هالوم تنك نم - ٢٥٩١

نب ديز نع ةراتخملا ىف ءاىضلاو دمحاو ىناربطللا هاور
نم لاو مهللا طفلب ةباحصلا نم نيثالثو ىلعو مقرأ
[18]روهشم وأ رتاوتم ثيدحلاف هاداع نم داعو هالو

ىناتك

دئاوللا» شباتك رد ىطويىس زا ،«رتاوتملا ثيدحلا نم رثانتملا مظن» باتك رد [19]ىناتك
:دنك ىم لقن ار رتاوت هجو «ةرثاكتملا

(هالوم ىلعف هالوم تنك نم) - ٢٣٢

ىبأو (3) ىلعو (2) مقرأ نب ديز (1) ثيدح نم اضيأ [ىطويىسلا ىنعى] اهيف درؤأ
نباو (9) ةرامعو (8) ةحلطو (7) ةريره ىبأو (6) رم ىذو (5) رمعو (4) ىراصنأل بوىأ

عدانج نب يشبحو (13) ثريو حلا نبا كللامو (12) رمع نباو (11) ةديربو (10) سابع (18) سنأو (17) ىردخلال ديعس ىبأو (16) صاقو ىبأ نب دعسو (15) ريرحو (14) هللا ىلص هللا لوسر باحصأ نم ةدعنعو اسفن رشع ةينامث ىراصنألل عدنجو ىنثا نعو هلوقى ملسو هيلع هللا ىلص هللا لوسر اوعمس مهنأ ملسو هيلع ةعضب نعو ءاقرو نب ليدب نب بيبحو (20) تبات نب سيق (19) مهنم الجر رشع ىراصنألل ليحارش نب ديز وأ ديزي (21) مهنم الجر رشع

ةفيذحو (24) ليفطلا ىبأو (23) بزاع نب ءاربالا (22) ثيدح نم اضيأ درو (تلق) هللا ىلص ىبنللا نم عمس هنأ دمحال هياور ىفو رباجو (25) ىرافغلا ديسأ نب ،هتفالخ مايأ عزون امل ىلعل هب اودهشو ، اىباحص نوثالث ملسو هيلع

حراشو ىطوي سللا نع القن ريسيتلا ىف ىوانملا اضيأ هرتاوتب حرص نممو تنك نم ثيدح :رحج نبا ظفاحلا لاق :ىوانملا ةوفصلا ىفو ةيندللا بهاولم اهبعتسا دقو ادج قرطال ريثك وهو ىئاسنلاو ىذمرتلا هجرخ هالوم ىلعل هالوم [20].ها نسح وأ حيحص اهديناسأ رثكأو درفم فلؤم ىف ةدقع نبا

ةريسلا باتك و (ةثيدحلا ةلماشلا ةبتكملا) ٧٠٨١ص، ج ٧، رحه ط ةياهنلاو ةيادلل باتك [1] (هثيدحلا ةلماشلا ةبتكملا) ٤٢٢٦ص، ج ٤، ريرثك نبال ةيوبنلا

هلماشلا ةبتكملا) ٨٤ص، ىبهذلا ماملل هالوم ىلعل اذهف هالوم تنك نم ثيدح قرط ةلاسر [2] (هثيدحلا

ةرامع وبأ انأ ،ظفاحلا دحاولا دبعب نب ريبزلا ىنربخأ :مكاحلا لاق :تسرا ىعفاش دروم رد وا نخس [3] الو ،افرش ىقترا امف ،يعفاشلا عم انججج :لاق ناميلس نب يعيرلا انث ،يرهوجل ىلعل نب ةزحم :دشنىو ىكبى وهو ال ،ايداو طبه

ضهانلاو اهفيخ دعاقب فتهاو ... ىنم نم بصحملاب فق ابكار اى

ضئافلا تارفللا مطللمك اضيف ... ىنم ىلعل جيجحلا ضاف اذ ارحس

ىضفار ىنأ نالقتلا دهشيلف ... دمحم لآ بح اضفر ناك نإ

خيرات باتك)...ةقت وهو ،عيشتي ناك :يعفاشلا ىف ىلجعال هللا دبعب نب دمحل لاق رابتعالا اذهب (هثيدحلا ةلماشلا ةبتكملا ، 337-338ص، ج 14، ىرمدت مالمسلا

دبعب نب ميهاربإ انثدح ،يتلصللا ىسوم نب دمحم نب دمحل انربخأ ،ءارفال دمحل نب كللام انربخأ [4] ،ليقع نب دمحم نب هللا دبعب نع ،دايز نب بلطملا انثدح ،جشأل ديعس وبأ انثدح ،ءالم دمصللا لاق :

لهأ نم لجر لخدف ،رفعج وبأ ،ةفينحلا نبا دمحمو ،نيسحلا نب ىلعلو ،هتبي ىف رباج دنع تنك هيلع هللا ىلص- هللا لوسر نم تعمس امو تيأر ام ىنثدح ال هللاب كدشنأ :لاقف ،قارعال

-ملسو

هللا لوسر انيلع جرخف ،رافغو ةنيزمو ةنيهج نم ريثك سان مثو ، مخ ريغب ةفحجلاب انك :لاقف
-هنع هللا يضر- يلع ديب ذخأف ،اثالث هديب راشأف ،طاطسف وأءابخ نم -ملسو هيلع هللا يلس-
[هلماشلا هبتكملا](#) ،334-335 ص، ٨، ج ،ءالبنلا مالعأ ريس)... (هالوم يلعف ،هالوم تنك نم) :لاقف
(هثيدحلا

رفعج وبأ ،رصعلا ملع ،دهتجملا ،ملعلا ،مامإلا :دسيون يم نينچ يربط يريجوبا دروم رد يبهذ [5]
ص،هلاسرلا طءالبنلا مالعأ ريس).ناتسربط لمآ لهأ نم ،ةيديبلا فيناصلتلا بحاص ،يربطللا
[هبتكملا](#)، ٢٧٧ ص،نامه)...قرط عمج: تلق:ديوگ يم ريغب ثيدح دانسا رد وا باتك دروم رد هاگ نآ... (٢٦٧
(هثيدحلا [هلماشلا](#))

نيدلا باهش ،ركب وبأ ،دمحم نب دمحم نب دمحا (م 1432 وحن -1378 ه 835 وحن -780) يرزجلا نبا [6]
تاءارقال عمس و هريغ و هيبأ نع ذخأ. ةافولا و دلوملا يقشمد ،ئرقم:يعفاشلا يشرقال يرزجلا نبا
يشاوحلا» هل .للقب (833 ةنس يفوتملا) هيبأ دعب تام و .س يردتلل ردصت و ،ةرشع يتنثالا
(227 ص ؛ 1 ج ؛ مالعألا)ةيرزجلا ةمدقملا يه و «ط -ةمدقملا حرش يف ةمهفملا

[7] م 1347 - م 1275 ،هـ 748 - هـ 673

[8] ٧٧٤ - ٧٠٠

(هثيدحلا [هلماشلا هبتكملا](#)) ١٢ ص، يرزجلا نبال بلاط يبا نب يلع بلاغلا دسأل بقانم [9]

(هثيدحلا [هلماشلا هبتكملا](#)) ٧٤ ص، ٧، ج، رجح نبال يرابلا حتف [10]

نيز نب يلع نبا ني فراعال جات نب فوؤرلا دبع دمحم (م 1622 - 1545 = هـ 1031 - 952) يوانملا [11]
ضيف» ياه ناو نع اب ريغصلا عمجال حرش رد باتك ود وا.تسا يرهاقال يوانملا مث يداحلا نيديباعلا
دراذ«ريسيثلا» و «ريدقلا

:تسا هدروآ هرتاوتملا رابخالا يف هرتانتملا راهزالا فطق باتك رد يطويس ار بلطم نيا [12]

«هالوم يلعف هالوم تنك نم»ثيدح-١٠٢

هجخا:

مقرا نب نع يذمرتلا-أ

يراصنالابويا يبا و يلع نع دمحا مامالا وب

هدير و سابع نبا و هرامع و حلط و هريه يبا و رم يذ و رمع نع رازبلا وج

یبا و صاقو یبا نب دعس و ریج و هدانج نب یشبح و ثریو لال نب کلام رمع نبا نع ینار بطل و-
سنا و یردخال دیعس

یراصنالا عدنج نع میعونوبا و-

لوسر اوعمس مهنا [یب نلا باحصا نم] هدع ینثدح: لاق زیزع لادبع نب رمع نع رکاسع نبا هجرخا و-
هالوم یلعف هالوم تنک نم: لوقی هلالا

ماق دمحم باحصا نم انه نم یلع لاق: لاق شیبح نب رز نع هالوم لال باتک یف: هدقع نبا هجرخا و-
هلالا لوسر اوعمس مهنا اودهشف اقررو نب لیدب نب بیبح و تبات نب سریق مهنم الحجر رشعانثا
هالوم یلعف هالوم تنک نم لوقی

نم لوقی هلالا لوسر عمس نم: سانالا دشن هفوک لال یلع مدق ام: لاق هرم نب یلعی نع اضیا جرخا و
مهنم حجر رشع هعضب هل بدت ناف هالوم یلعف هالوم تنک

(ت هاقف هسردم هناخ باتک: ۲۸۰-۲۷۷ ص، ۱، ج، هرثانتم لال راهزالا) یراصنالا لیبح ارش نب دیز وا دیزی

{اونم آنیذلا یلوم هلالا نأب كلذ} مالسإلا ءالو هرصانو هیلو یأ (هالوم یلعف هالوم تنک نم) [13]
هت میش مرکو هت ریرس ءافصو هت ریرس نسحو هم هفو هت اطب ن تسم قئاق دو هم لعی دیزمل هصخو
یب نلا لاقف هلالا لوسر یالوم امنإ یالوم تسلی: یلع لاق عماسأ نأ هببس لیق هم دق خوسرو
عمجرت یف نازیمل لال ناسل یف هرکذ ام بیرغ لال نمو کلذ ملسو هلا یلعو هیلع یلعات هلالا یلص
نع یك هنا یزوج لال نبا نع ادهاز ادباع اعضاتم ناكو عیشتی ناك هنا طعاو لاق قوم لال نب رایندنفسا
هالوم تنک نم ملسو هیلع هلالا یلص هلالا لوسر لاق ام لاقف هسلجم رضح هنا لودع لال ضعب
اذک هئیآلا {اورفک نیذلا هوجو تئیس ءفلز هوار ام ل} تلزنو رمعو رکب یبا هجو ریغت هالوم یلعف
نبا لاق هلالا رفغتسأو لالضلا اذه نم بجعت لال ال هرکذ ملو هصنبا ناسل لال یف طفا لال هرکذ
یفو ناسح اهنمو حاحص اهنم درفم باتک یف ءدقع نبا اهبعوتسا ادج قرطال ریثک شیج: رجح
هبأ نم بحأو هاداع نم داعو هالو نم لالو مهلالا " هیاور یف رازب لال دازو مخ ریذغ موی کلذ لاق اهضعب
هجرخا میف لاق کلذ رمعو رکب وبأ عمس ام لو " هلذخ نم لذخاو هرصن نم رصناو هضغبأ نم ضغبأو
اضیأ جرخأو " ءنمؤمو نمؤم لک یلوم بلط یبا نب ای تیسمأ " صاقو یبا نب دعس نع ینطق رادل
ریرسفت یفو یالوم هنا لاق ءباحصلال نم دحأب هعنصت ال ائی شی یلعب عنصت کن رمعل لیق
قافآلا یف راط کلذ لاق ام ملسو هلا یلعو هیلع هلالا یلص یب نلا نأ ءنیعی نبا نع یبلعث لال
دمحم ای: لاقف ملسو هلا یلع یلعات هلالا یلص هلالا لوسر یف تأف نامع نلا نب شرادل غلبف
ضرت مل مئ انلبقف جحللو ما یصلو ءاکزلو ءالصلابو انلبقف نی تدهاشلاب هلالا نع انترمأ
وه ال هلا ال یذلاو " : لاقف هلالا نم مأك نم عیش اذهف انیلعل هلضفت کمع نبا یعبضب تعفر یث
رطمأف اقح ملسو هیلع هلالا یلص دمحم هلوقی ام ناک نإ مهلالا: لوقی وهو یلوف " هلالا نم هنا
یلعل طقسف رجحب هلالا هامر یث هت لجال لصلو امف میلأ باذعب انتتا وءامسلال نم ءراج انیلعل
ررقم وه امک نیخیشلال یلع هلیضفت یلع هلك کلذ یف ءجح الو هلثقف هربد نم جرخ هت ماه
لوصألا نف نم هلح م ب

(مقرأ نب دیز نع) یسدقم لال (ءایضلاو ن ت) بیصلال نب (ءدیرب نع مح) بزاع نب (ءاربال نع ه- مح)
شیج: فنصلال لاقو حیحصلا لال لال: رخأ عضوم یف لاقو تاقث دمحل لال: میثیه لال لاق
(هئیذلال هلماشلا هبتکم لال: ۲۱۷ ص، 6، ج، ریغصلال عمجال حرش ریذقل اضیف باتک) رتاوتم

(هئیذلال هلماشلا هبتکم لال) 442 ص، ۲، ج، ریغصلال عمجال حرش ریرسیت لال باتک [14]

دس یونیم دمحا دنسم رد تیاور نیالیذ وابتسا طوؤنرا، هقیلعت بحاص [15]

نبءاربلانع، تثباتنبیدنع، دیزنبیلعانربخأ، ةملسنبدامحانثدح، نافعانثدح - 18479
:انیفیدونف، مخریدغبانلزنف، رفسیفملسوهیلعلهللالصللوسرعمانك: لاق، بزاع
دیبذخأو، رهظلالصلف، نیترجشحتملسوهیلعلهللالصللوسرلحسك، ةعماجةالصلل
:لاق، یلب: اولاق "؟ مهسفنأنمنینمؤملابیلوأنونوملعتمتسلأ" :لاقف، هنعهللالضریلع
نم " :لاقف، یلع دیبذخأف: لاق، یلب: اولاق "؟ هسفننمننمؤملكبیلوأنونوملعتمتسلأ"
هل " :لاقف، كلذدعبرمعهیقللف: لاق " هاداعنمداعو، هالاونملاو مهللل، هالومیلعف، هالومتنك
(2) " ةنمؤمو، نمؤملكیلومتیسماوتحبصأ، بللاطیبأنباایائیهنه

لاجر تاقث هلاجر یقابو - ناعدج نبا وهو - دیز نبیلع لجأ نم فیعض دانسإ اذهو، هریغل حیحص (2)
یبأ نبا هجخأو == رافصلال ملسم نبا وه: نافع . ملسم لاجر نمف، ةملسنبنبدامحریغ، نیخیشلال
دانسإلا اذهب، نافعنع 12/78 ةبیش

نم (1042) هیلأ ةباحصلال لئاضف یلع هدیواز یف دمحا نب هللالدبعو، (116) هجام نبا هجخأو
هب، دامحنع، نیقیرط

نم ارصتخم 1/160 "ینكللاو ءامسألا" یف یبالودلاو، هوننب (8473) "یربكللا" یف یئاسننلا هجخأو
هب، ءاربلانع، قاحسإ یبأ قیرط

ثیداحألا یف ةرثانتملا راهزألا" یف یطویسلال هدروأ "هالومیلعف هالومتنكنم": هلوقو
. (100) مقرب "ةرتاوتملال

. هیوقت دهاوش "هاداعنمداعو، هالونملاو مهلللا": هلوقلو

. (961) و (950) و (641) ماقرألاب بللاطیبأ نبیلع ثیدحنم فلسدقو

. (3061) سابع نبا ثیدحنمو

. 4/368 دریس، مقراً نب دیز ثیدحنمو

. 5/347 دریس یملسألا ةدیرب ثیدحنمو

5/366 و 4/370 دریسو (950) و (641) فلسملسوهیلعلهللالصلل باحصأ نم لاجر ثیدحنمو
5/419 دریس یراصنألابویأ یبأ ثیدحنمو

. هدعبام رظناو

اهدنع، ةفحجلال نم لایمأ ةثالشب ةضیغ: میم دیدشتو، ةمجم مضب، مخریدغب: هلوق: یندنسلال لاق
. اهیلإ فاضی، روهشم ریذغ

یلوملالمچی نأ - "هاداعنمداعو، هالاونملاو مهلللا": ینعأ - ثیدحلل رخآب بسانملا: هالومتنكنم و
(430 ص، ج، ةلاسررلا ط دمحا دنسم). ایلعلبحیللف، ینبجی نم: یأ، بوبحملال یلع

ت هجام نبا نانس هب دىنك هعجارم. دنك ىم راركت زىن هجام نبا نانس هقىلعت رد ار بلطم نىا
٨٨ ص، ١ ج، طوؤنرأل

مرك ىلع دي ملسو هيلع هللا ىلص هللا لوسر ذخأ ام ل: لاق ةريره ىبأ نع هدانسإب ةرمض ىورو [16]
مكنيدي مكل تلمكأ مويلا ىلعات هللا لزنأف، هالوم ىلعف هالوم تنك نم: لاق ههجو ىلعات هللا
هللا بتك ةجحللا ىذ نم ةرشع ىنامث موي ماص نمو، مخ ريديغ موي وهو: ةريره وبأ لاق مث [3: ةدئاملا]
،ارهش نيئس ماص هل ىلعات

وبأ ريديغلا شيديج ىنتعا دقو، عوضوم هنأ ىلع ةياهنلاو ةيادبلا ىف صنو، ادج ركنم شيديج وهو
نيئسلاو شغللا قاسو، هطافلأو هقرط رئاس امهيف دروأ نيديلجم هيف عمجف ىربطللا ريرج نب رفجع
بابلا ىف مهل عقوقو ام نودروي مهنإف، نيئسلاو مهنإف، نيئسلاو مهنإف، نيئسلاو مهنإف، نيئسلاو مهنإف،
شيديحأ دروأ ركاسع نبا مساقلا وبأ ريديغلا ظفاحلا كلكو، فيعضو حيحص نيئسلاو مهنإف، نيئسلاو مهنإف،
فالختسالا ربخ هيف سيلا مام هونو، هيللا انرشأ ام اهيف هيلع لوعملاو، ةبطلخا هذه ىف ةريثك
نأ ىبهذلا نعو، ةعيشلا همعزي امك

هالوم ىلعف هالوم تنك نم

امأو، هلاق ملسو هيلع هللا ىلص هللا لوسر نأ نقيئس رتاومت

،هالاو نم لاو مهلال

كلت تلزن هللاو الو -حيحصب سيئسلاو ةجحللا ىذ ةرشع ىنامث ماص امأو، دانسإلا ةيوق ةدايزف
م.مايأب مخ ريديغ لبق ةفرع موي الة ةيال

نأ ةعيشلا تمعزو، امهطرش ىلع هل امهنادجو مدعل امهحيحص ىف ريديغلا ربخ ايوري مل ناخيئسلاو
ىلعف هالوم تنك نم -ربخب ةعيشلا لاللدتسا هجوو، كلك نم امهشاحو امهيف ةبصعو روصقل كلك
طلغلا لوأ نأ ىفخي الو، ةمامإلا نيئسلاو ةيولوأو، فرصتلاب ىلوالا ىنعمب ىلوملا نأ -هالوم
مل: اولاق لب ةبطلق ةيبرعلا لهأ كلك ركنأ دقو، ىلوالا ىنعمب ىلوملا مهلجع لاللدتسالا اذه ىف
ىف ةديبع ىبأ لوقب اكسمتم ىوغللا ديئس وبأ الة كلك زوجي ملو، الصأ لعفأ ىنعمب لعفم ىجى
م.مكب ىلوالا [15: ديئسلاو] مكالوم ىه: ىلعات هلوق ريئسفت

(ةثيئسلاو ةلماشلا ةبتكملا؛ ٣٦١ ص، ٣ ج، ىناعملا حور ىسولأل ريئسفت باتك)

ىنولجعالا ىحارجلا ىداهلا دبعب نب دمحم نب لىعامسإ (م ١٧٤٩ - ١٦٧٦ = ١١٦٢ - ١٠٨٧) ىنولجعالا [17]
قشم دب هتافوو هاشنمو نولجعب هدلوم. همأيا ىف ماشلا ثدحم، ءادفلا وبأ، ىقشم دل

(هثيئسلاو هلماشلا هبتكملا) ٢٧٤ ص، ٢ ج، ىسدقلا طءافخلا فشك [18]

ىناتكلا سيئسلاو نب رفجع نب دمحم (م ١٩٢٧ - ١٨٥٧ = ١٣٤٥ - ١٢٧٤) رفجع نب دمحم، ىناتكلا [19]
سافب هتافوو هدلوم. فيئسلاو نم رثك، ثدحم خرؤم: هللا دبعب وبأ، ىسافلا ىنسحلا

(هثيئسلاو هلماشلا هبتكملا) ١٩٥-١٩٤ ص، 1 ج، رثانتملا مظن [20]

۳. ىنابلانىدىلارصان.

ىنابلانىدىلارصانىنەي، دسر ىم 14 نرق ردىمەيت نىبا بىتكم رگىد درگاش ەب تبون ەرخالاب و، دناد ىم رتاوت م ار "ەالوم تنك نم" شىدىح ەك، ەحىحصلا شىدىحالالەلسلس باتك رد [1] ىقىشم

ەيمى نىبا زانىنابل تاداقتنا

ەيمى نىبا ەابتشا مئساوخ ىم نوچ؛ مداد لىصفت ار نىبا نم اساسا: دىوگ ىم ەك نىبا، رتبىج و ەك نىبا زىلبق درامش ىم فىعض ار شىدىح اعيرس، رايىسب ەيمى نىبا! منك دزشوگ ناگمە ەب ار! دىبب ار نىبا ەدنس و قرط ىم ەم

ەاداع نم داعو، ەالو نم لاول مەللا، ەالوم ىلغف، ەالوم تنك نم " - ۱۷۵۰
"....."

دعب ەيلىغ فىقاولا عطقى امم ەنم ىل رىسپت ام تجرخو تركذ دقو
قرىشك ىم ەف ال، انىقى شىدىحالەحصب ەدىناسا ىلغ مالىكى قىقحت
:رح نىبا ظفاحال لاق، درفم باتك ىف ەدق نىبا ەبعتوسا دقو، ادج
حىحص شىدىح ەمجرتل شىدىح نىبا لوقلا ەلمجو. ناسح ەنم و حاخص ەنم
رەظ امك ملسو ەيلىغ ەللا ىلص ەنم رتاوت م ەنم لوالا لب، ەيرطشب
تفرع ادا! ەيافك ەنم تركذ امو، ەقرطو ەدىناسا ەبعت نىبا
ىنن ەتحص ناىبو شىدىحال ىلغ مالىكى رىرتل ەفادلا ناك دق، اذە
، شىدىحال نم لوالا رطشلا فىعض دق، ەيمى نىبا مالىسىل خىش تىر
ىف ەجتانللا ەتغلابم نم اذەو! [2] بىدك ەنم مەزف، رخال رطشلا امو
ققىدو ەقرط ەمجي نىبا لبق شىدىحالال فىعضت ىف ەعرسىت نم ىرىدقت
[3] ناعىسملا ەللاو، ەيلىغ رطللا

مىن شىدىح بىدكت ردىمەيت نىبا نىتفرگ تەرس ىارب ىەجو نم: دىوگ ىم رگىد ىعضوم ردى وا
! دەدب ار ەعيش باوج عىرس ىلغ دەاوخ ىم ەك نىبا رگم

نمؤم لك ىلو ەو ەنم ان او ىنم اىلغ نىبا؟ ىلغ نم نودىرت ام " - ۲۲۲۳
- 132 / 3) مكال ەقرط نم (331 - 330 / 1) دمحا ەرخاو " ىدعب
و ەو، الاق امك ەو، ىبەدلا ەقفاوو، " دانسىل حىحص " :لاقو (133
" ەالوم ىلغف ەالوم تنك نم " :ملسو ەيلىغ ەللا ىلص ەلوق ىنم م
) (۱۷۵۰) م قرب ەبارلا دلجملا ىف ەناىب م دقت امك قرط نم حص دقو

اذه راكن اىل عىمىت نبامالسا اىش ارجتى نا اوق بىجىعلا نمف
ثىدحلاب لعف امك (4 / 104) " ةنسللا جاهنم " ف هبىذكتو ثىدحلا
دض انه ةالاولا نا رىرقت نسلحا هلالا همحر هرىرقت عم ،كانه مدقتملا
،مهرا بك نم هنع هلالا ىضر ىلعو ،نمؤم لكلا تباث مكح وهو ةاداعملا
ىوق وهو مالسا اىش ناىب نم هلك اذههنولوتىو مهالوتى
عرستلا اىل ثىدحلال هبىذكت هجو كلذ دعب ىردا الف ،ىرت امك نىتم
[4]هلوانل هلالا رفع ،ةعىشللا ىلع درلا ف ةغللابملاو

دناوت ىم حىحص ثىدح كى هك ىدح نىرتالاب ؛تسا حىحص ،ثىدح نىا ؛دىوگ ىم رگىدى اىا رد وا
دشاب هتشاد

ثىدح وهو هاداع نم داعو هالاو نم لاو مهلالا هالوم ىلعف هالوم تنك نم اىناثو
مهضعبلو مهنم ةعبس ثىدحاأ تجرخ ةباحصلا نم ةعامج قرط نم اءا ةىاغ حىحص
ةلسلس ف اهدىناسا ىلع تمككتو اهلك اهتجرخ دقو دحاو قىرط نم رثكأ
[5]ةحىحصلا ثىدحالا

ى ةىضق عوقو ردكش رگىدى نىملمسم هك مىنك ىم ىگدنز ىرصع رد هك مىرازگركش ار لاعتم ىادخ
،تسا ثىدح نىا زا (ص) ربماىپ دارم رس رب اه نا فالتخا اهنت و ،دنرادن مخ رىدغ

ثىدح ؛دنتفگ ىم و هتخادنا ببغ رب داب هك ىناسك نداد نالوج و ىزات ةكى نامز ،تشذگ هرخالاب و
!تسنى مولعم مه نا ندوب حىحص هك تسا دحاو ربخ ،رىدغ

، نىدللا رصان دمحم نمحرلا دبع وبأ . (م ۱۹۹۹ - ۱۴۲۰ هـ - م ۱۹۱۴ - ۱۳۳۲هـ) نىدللا رصان دمحم ،نىنابلألا [1]
ىطوؤنرألا ،نىنابلألا ىردوقشألا ،مدآ نىتاچن نىحون جاللا نىب

نم ءىش ف سىل اذهف " خل . . . {هالاو نم لاو مهلالا هالوم ىلعف هالوم تنك نم} " :هلوق امو [2]
تنك نم} " :هلوقو . . . {هالوم ىلعف هالوم تنك نم} " :ال ؛هف سىلو ىذمرتلا ف ال ؛تاهمألا
عومجم) هنسلح نم مهنمو ؛هرىغو ىراخللاك هف نعط نم ثىدحلا لهأ نمف {هالوم ىلعف هالوم
(۴/ ۴۱۷) ةىمىت نىب - ىواتفلا

داعو ،هالاو نم لاو مهلالا ،هالوم ىلعف ،هالوم تنك نم " - ۱۷۵۰ :تسا نىا ،نىنابللا ترابع ىادتبا [3]
" هاداع نم

بوى اىبأو بلاط ىبأ نىل عو بىصلا نىب ءىرربو صاقو ىبأ نىب دعسو مقرأ نىب دىز ثىدح نم درو
ىبأو دىعس ىبأو كللام نىب سنأو سابع نىب هلالا دبغو بزاع نىب اربلاو ىراصنألا
و:دىوگ ىم تىاور ىارب قىرط نىدنچ ركذ زا دعب سسپس(۳۳۰ ص ۴، ج، هثىدحلا هلسلسلا) . . .هرىره
دق و(9/103-108)عجملا ف ىمئىهالا همن هرىبك هفئاظ عمج هرىشك ىرخا قرط ثىدحلال
(هثىدحلا هلماشلا هبتكملا؛ ۳۴۴-۳۴۳ ص، نامه) . . .تركذ

[4] (هثىدحلا هلماشلا هبتكملا) ۳۶۴ - ۳۶۰ ص ۵، ج، هثىدحلا هلسلسلا

(هثى دحلل هل ماشلا هب كمل) ٥٦٦ ص٠ ٢؁ ج٠ ىنابل لال ل ؤن جل لال ل طو؁ مصاع ىبأ ن با - ؤن سل ا [5]

رىدغ شىدح رتاوت ەسورپ

و ىراخ ب زانانام لىسىم لىسىم ملىسىم

(ص) ربمايپ ىايىضق نىرتىئىزج ەك امش ايا ەك انا مىلىسىم لىسىم و دنا ەدنام مىلىسىم و ىراخ ب نونكا دنس چىيە ايا؟ دىدرواين ار ترضح ىگدنز رد رتاوت م مەم ى ەيىضق كى ەك دش ەچ ، دىنك ىم لقن ار ى ەيىضق رىگرد ەگادوخان رىدغ شىدح ندىنش اب ناھذا ەمە دىدەي اى! دىتفاين نا ىارب حىحص!؟ دوشىم ەفىقس

ىفاكلا ەللا و